

STORTINGET

Innst. 431 S

(2025–2026)

Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen

Dokument 9 (2025–2026)

Innstilling fra finanskomiteen om Norges Banks representantskap – Rapport for 2025

Til Stortinget

Innledning

Representantskapets oppgaver følger av sentralbankloven. Representantskapet skal føre tilsyn med Norges Banks drift og med at bestemmelsene for virksomheten blir fulgt, vedta Norges Banks budsjett etter forslag fra hovedstyret, godkjenne Norges Banks årsregnskap og velge revisor og fastsette revisors godtgjørelse.

Denne rapporten er representantskapets svar på kravet i sentralbankloven om at representantskapet skal legge frem en uttalelse til Stortinget om tilsynet med Norges Bank, minst en gang i året. Rapporten gir en redegjørelse for hvordan tilsynet har vært organisert, hvilke tilsynsaktiviteter som er gjennomført, redegjørelse for tilsynet med sentralbankvirksomheten og kapitalforvaltningen, en vurdering av hovedstyrets styring og kontroll med banken og en redegjørelse for representantskapets arbeid med bankens budsjett og regnskap.

Rapporten omtaler representantskapets arbeid fra mars 2025 til og med februar 2026. Representantskapet har godkjent Norges Banks årsregnskap for 2025, som hovedstyret har lagt frem, og vedtatt bankens budsjett for 2026 etter forslag fra hovedstyret.

Representantskapet mener at hovedstyrets styring av og kontroll med Norges Banks administrasjon og

virksomhet i 2025 har vært god. Det er ikke avdekket forhold som gir grunnlag for særlige merknader.

Tilsynet i 2025 har omfattet både sentralbankvirksomheten og forvaltningen av Statens pensjonsfond utland, og har vært basert på behandling av hovedstyrets protokoller og saker, rapportering og ad hoc-tilsynsaktiviteter og planlagte tilsynsprosjekter.

Statens pensjonsfond utlands investeringer i Israel har i perioden krevd betydelig oppmerksomhet og ressursbruk. Etter tilsynsprosjektet i 2024, som konkluderte med at banken fulgte gjeldende mandat, oppstod det i 2025 økt behov for tydeligere informasjon om bankens faktiske handlingsrom og praksis. Dette førte til en omfattende brevveksling med hovedstyret, som også ble oversendt skriftlig til finanskomiteen til orientering. Representantskapet var særlig opptatt av hvorfor representantskapet i forbindelse med tilsynsprosjektet ikke ble informert om det tilsynelatende større handlingsrommet banken har når det gjelder risikobaserte nedslag og beslutninger uten forutgående anbefaling fra etikkrådet. Bankens side viste til at endringer etter 1. august 2025 var innenfor eksisterende rammer, men har erkjent at kommunikasjonen kunne vært tydeligere. I etterkant er det vedtatt midlertidige etiske retningslinjer og endringer i styrende dokumenter for SPU. Representantskapet har fått en egen gjennomgang av dette.

Ansvaret for betalingssystemet er en kjerneoppgave for Norges Bank, og representantskapet har fulgt arbeidet med fremtidig organisering av oppgjørssystemet tett. Representantskapet har særlig vært opptatt av sikkerhet, beredskap, nasjonal kontroll og tilsynsmuligheter, og understreker betydningen av at fremtidige løsninger ivaretar disse hensynene, særlig i en situasjon med økt internasjonal uro. Representantskapet mener

det er viktig at Norges Bank informerer Finansdepartementet på egnet måte.

Det er gjennomført et tilsynsprosjekt om håndtering av klimarisiko i Statens pensjonsfond utland. Konklusjonen i rapporten er at Norges Bank har etablert et systematisk rammeverk og en metodikk for håndtering av klimarisiko i SPU. I behandlingen av saken var representantskapet opptatt av at SPU har et langsiktig finansielt mål og at det ikke er en del av bankens mandat at fondet skal bidra til å oppnå særskilte klimamål. Samtidig er representantskapet tilfreds med at Norges Bank oppfyller mandatets krav knyttet til klimarisiko.

Representantskapet fokuserte i behandlingen på hvorvidt arbeidet med ansvarlig forvaltning og aktiv eierskapsutøvelse støtter det overordnede finansielle målet. Dette stadfestes av hovedstyret i deres svar.

I tilknytning til tilsynsgjennomgangen av verdivurdering og avkastningsmåling for unoterte investeringer, herunder oppfølging av hovedstyrets svar, har representantskapet lagt vekt på at rammeverk og rapportering gir et etterprøvbart og dekkende bilde av avkastning og risiko, særlig for unoterte investeringer. Representantskapet tok hovedstyrets svar til etterretning og vil følge utviklingen videre.

Representantskapet har hatt oppmerksomhet på hovedstyrets styring og kontroll med et stadig mer komplekst og kritisk viktig IT-landskap. En uavhengig gjennomgang av IT-styringen viser at det er etablert en god struktur for styring og kontroll, samtidig som det er identifisert forbedringsområder. Representantskapet har lagt vekt på at disse følges opp på en systematisk måte.

Det er viktig for representantskapet å følge med på at banken er opptatt av risiko og styring knyttet til bruken av kunstig intelligens. Banken har etablert rammer for ansvarlig og sikker bruk og arbeidet med risikovurdering, datakvalitet, personvern og kontrolltiltak er under kontinuerlig utvikling. Samtidig introduserer KI-teknologi nye sårbarheter og usikkerhet.

Et gjennomført tilsyn med Norges Banks forvaltning av humankapital konkluderer med at forvaltningen i hovedsak er god og i tråd med anerkjent praksis. Samtidig har representantskapet vært opptatt av enkelte utfordringer, blant annet knyttet til ressursfordeling, mobilitet og langsiktig kompetanseutvikling. I behandlingen av saken la representantskapet vekt på bankens evne til å tiltrekke, utvikle og beholde nødvendig kompetanse.

Representantskapet har fulgt Norges Banks praktisering av offentlighetsloven, herunder behandlingen av innsynsbegjæringer og avveiningen mellom offentlighet og hensynet til bankens forretningsmessige forhold. Bankens skal komme tilbake til representantskapet med en orientering om deres forståelse av «forretningsmessige forhold».

Representantskapet har også fulgt bankens etterlevelse av språklova, herunder kravet til bruk av begge skriftspråk. Tilsynet med språklova viser fremgang i bankens arbeid, men også behov for ytterligere tiltak for å sikre oppfyllelse av lovkrav. Representantskapet vil fortsette å følge utviklingen.

Med utgangspunkt i et samlet risikobilde har representantskapet bestemt å gjennomføre følgende tilsynsprosjekter i 2026:

- Bruk av eksterne forvaltere og utkontraktering, med vekt på styring, kontroll og håndtering av tredjepartsrisiko.
- Varslingsordningen i Norges Bank, som skal vurderes opp mot kravene i arbeidsmiljøloven og god praksis.
- Kostnadsstyring i Norges Bank, med søkelys på kostnadsutvikling, risikofaktorer og kostnadskultur.

I tillegg vil disse temaene inngå som sentrale deler av det løpende tilsynet. Representantskapet vil også vurdere eventuelle innspill fra Finansdepartementet knyttet til etterlevelse av mandatet for Statens pensjonsfond utland og følge opp Stortingets beslutninger om det etiske rammeverket.

Representantskapet er opptatt av fortsatt årvåkenhet, tydelig oppfølging og systematisk tilsyn på områder av stor betydning for tillit, risiko og måloppnåelse.

Representantskapet har godkjent Norges Banks årsregnskap og vedtatt budsjettet etter forslag fra hovedstyret. Gjennomgangen viser at midlene er disponert i tråd med vedtak og forutsetninger. Representantskapet har hatt særlig oppmerksomhet på kostnadsutviklingen i banken, herunder honorar til eksterne forvaltere og oppfølging av store investeringsprosjekter, og vil fortsatt legge vekt på god kostnadskontroll og effektiv ressursbruk.

Stortinget vedtok i mars endringer i sentralbankloven. Representantskapet har vært uenig i flere av Finansdepartementets forslag, som å lovfeste når offentlighet skal inntrer og krav om begrunnelse for hovedstyrets møtefravær, og ga i innspill til finanskomiteen om dette. Stortinget vedtok endringene i sentralbankloven, men unntok departementets forslag om offentlighet og begrunnelse for hovedstyremedlemmers fravær fra representantskapets møter. Representantskapet merker seg at sentralbanklovens § 4-1 nå presiserer at representantskapets uttalelse om tilsynet med banken skal inneholde eventuelle særlige merknader, blant annet om uenigheter i vurderinger eller saksforhold mellom hovedstyret og representantskapet.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Frode Jacobsen, lederen Tuva Moflag, Tellef Inge Mørland, Even A. Røed og Maria Aasen-Svensrud, fra Fremskrittspartiet, Hilde Grande, Martin Virkesdal Jonsterhaug, Hans Andreas Limi og Tom Staahle, fra Høyre, Henrik Asheim og Nikolai Astrup, fra Sosialistisk Venstreparti, Marthe Hammer, fra Senterpartiet, Bjørn Arild Gram, fra Rødt, Mimir Kristjánsson, fra Miljøpartiet De Grønne, Ingrid Liland, fra Kristelig Folkeparti, Jørgen H. Kristiansen, og fra Venstre, Abid Raja, tar omtalen til orientering.

Komiteen viser til at representantskapet har godkjent Norges Banks årsregnskap og vedtatt budsjettet etter forslag fra hovedstyret. Representantskapet mener styringen og kontrollen med Norges Banks virksomhet i 2025 har vært god, og har ikke avdekket forhold som gir grunnlag for særlige merknader.

Komiteen merker seg at representantskapet i 2025 har hatt en særlig oppmerksomhet rundt Statens pensjonsfond utland og dets investeringer i Israel. Dette førte til en omfattende dialog med hovedstyret.

Komiteen viser i den forbindelse til representantskapets egen anmerkning i årsrapporten, der det sies:

«Representantskapet var særlig opptatt av hvorfor vi i forbindelse med tilsynsprosjektet ikke ble informert

om det tilsynelatende større handlingsrommet banken har når det gjelder risikobaserte nedslag og beslutninger uten forutgående anbefaling fra etikkrådet.»

Komiteen vil understreke betydningen av dette handlingsrommet og ansvaret for Norges Bank, særlig på bakgrunn av de midlertidige vedtatte etiske retningslinjene. Komiteen ser det som positivt at representantskapet for 2026 har bestemt seg for å gjennomføre et tilsynsprosjekt knyttet til «Bruk av eksterne forvaltere og utkontraktering, med vekt på styring, kontroll og håndtering av tredjepartsrisiko».

Komiteen viser ellers til at representantskapet for 2025 blant annet har gjennomført et tilsynsprosjekt om håndtering av klimarisiko i Statens pensjonsfond utland, sørget for en uavhengig gjennomgang av IT-styringen, samt fulgt opp styring og risiko knyttet til bankens bruk av kunstig intelligens.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 9 (2025–2026) – Noregs Banks representantskap – Rapport for 2025 – vedlegges protokollen.

Oslo, i finanskomiteen, den 28. mai 2026

Tuva Moflag

leder

Tellef Inge Mørland

ordfører

